

לעולם משום גזרת תקרה,

והכי קאמרי -

אף על פי שמפקפק,

אי נוטל אחת מבינתים - אין,

אי לא - לא.

אי הכי - אימא סיפא (כאן):

רבי מאיר אומר:

נוטל אחת מבינתים ואינו צריך לפקפק; ר"ס

רבי מאיר היינו בית שמאי ?!

הכי קאמר -

לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה.

מאי קא משמע לן ?

דרבי מאיר אית ליה גזרת תקרה,

ורבי יהודה לית ליה גזרת תקרה ?

והא אפליגו בה חדא זימנא,

דתנן (כאן ו):

מסככין בנסרים,

דברי רבי יהודה;

ורבי מאיר אוסר !

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:

רישא בנסרים משופין עסקינן,

ומשום גזרת כלים נגעו בה.

ולרב יהודה אמר רב דאמר:

סככה בחיצין זכרים - כשרה,

בנקבות - פסולה;

ולא גזר זכרים אטו נקבות;

הכא נמי -

לא נגזר נסרים משופין אטו כלים !

אלא על כרחך -

רישא - פליגי בגזרת תקרה,

וסיפא - פליגי בגזרת תקרה;

תיתי למה ר"ס לי ! !

סיפא רבי יהודה היא ר"ס דקא אמר ליה לרבי מאיר -

אמאי קא אסרת בנסרים ? משום גזרת תקרה ?

האי סברא לבית שמאי הוא דאית להו,

ובית הלל לא גזרי !

ואמר רבי מאיר:

לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה.

ולשמואל ר"ס דאמר:

בשאיין בהן ארבעה - מחלוקת,

אבל יש בהן ארבעה - דברי הכל פסולה -

סיפא במאי פליגי ?

בביטולי תקרה קא מיפלגי,

מר סבר - בטלה בהכי,

ומר סבר - בהכי לא בטלה.

משנה (ח):

המקרה סוכתו בשפודין או בארוכות המטה,

אם יש ריוח ביניהן כמותן -

כשרה.

החוטט בגדיש לעשות לו סוכה -

אינה סוכה.

גמרא:

לימא תיהוי תיובתיה דרב הונא בריה דרב יהושע,

דאתמר:

פרוץ כעומד,

רב פפא אמר: מותר;

ורב הונא בריה דרב יהושע אמר: אסור ! ?

אמר לך רב הונא בריה דרב יהושע:

מאי כמותן (כאן) ?

מו: בנכנס ויוצא.

והא אפשר לצמצם ! ?

אמר רבי אמי:

במעדיף.

רש"י

יהודה ורבי מאיר אי איכא תו למגזר משום תקרה או לא רבי יהודה סבר בטולי תקרה לבית שמאי צריך ליטול מבינתים דא"ג דמוכיח שבקי בתעשה ולא מן העשוי גזרי בה ובי"ב סברי כיון דבטלה והוכיח שהתקרה פסולה תו ליכא למגזר ור"מ סבר לא נחלקו בדבר כו' ואף בה גזרינן: **מתני'** המקרה סוכתו. כמו שאנו עושין שמסדרין כלונסות תחלה בסכך ונותנין פסל עליהן: **ארוכות**. אשפודי"ש בלע"ז ובגמרא מפרש דמקבלי טומאה: **אם יש ריוח ביניהן כמותן**. בין שפוד לשפוד על פני כולה ויתן שם הפסל וכן על פני כולה ובגמרא פריך הא אין הכשר מרובה על הפסול: **גמ'** פרוץ כעומד. לענין מחיצות שבת אתמר מחיצה שנעשית בפסין רחבין ג' והניח בין פס לפס כמלא פס דנפקא ליה מתורת לבוד וכן על פני כולה דהוה ליה פרוץ כעומד ודכוותה הכא במתניתין דהוה ליה פסול ככשר: **בנכנס ויוצא**. שיהא פסל הרוחב כמותן יכול ליכנס וליצא בריוח שבינתים דהשתא הוה ליה פסל שנותן שם מרובה על השפודים והאזיר יותר על השפודים: **והא אפשר לצמצם**. קס"ד דהאי דקמתרין בנכנס ויוצא הכי מתרין כל כמותו בנכנס ויוצא הוא סתמא הוא בנכנס ויוצא דאין דרך לצמצם ולכוין כמותן ממש לא פחות ולא יותר ופרכינן והא אם יתן דעתו לכך אפשר לצמצם וקתני מתניתין כמותן כשרה והוה ליה פרוץ כעומד: **ומשני אמר רבי אמי במעדיף**. מתניתין לא אפשר במצמצם אלא במעדיף ריוח שבינתים על רחב השפודין וכמותן דקתני בנכנס ויוצא:

מהני פקפוק: **והכי קאמרי כו'**. כלומר לא מהני פקפוק אלא נטילה אחת מבינתים דאיכא מעשה מעליא וגזרת תקרה נמי בטלה לה והאי דאמרי מפפק הכי קאמרי המפקפק לא הועיל ונוטל אחת מבינתים: **ה"ק**. ליה רבי מאיר לר' יהודה לא נחלקו בדבר זה דב"ה כוותיה סבירא להו דאין מסככין בנסרים ולא מהני פקפוק: **ומאי קמ"ל**. דסתמא למתני' מאי אשמעינן בהך פלוגתא למיתנייה במתני': **אמר ר' חייא בר אבא כו'**. רישא לאו משום גזרת תקרה איפלוג אלא בנסרים שאינן בני ארבעה אבל משופין הן וחלקים וראוין לתשמיש: **ומשום גזרת כלים נגעו בה**. לפסול אליבא דרבי מאיר אע"ג דפשוטי כלי עץ נינהו ולא מקבילים טומאה גזר בהו אטו כלים המקבילים טומאה: **סיפא רבי יהודה היא דקאמר ליה לרבי מאיר אמאי קאסרת בנסרים**. לעיל (יד.) משום גזרת תקרה הך סברא לבית שמאי היא ושבתקת בית הלל: **לשמואל דאמר**. אבל יש בהן ארבעה דברי הכל פסולה: **סיפא במאי פליגי**. הא ודאי סתם תקרה בני ארבעה הוא וקמכשר רבי יהודה אליבא דבית הלל: **בביטולי תקרה**. כלומר אמר לך שמואל לעולם בשיש בהן ארבעה ולא היתה כאן תקרה מתחלה ועכשיו הוא בא לסכך בהו לשם סוכה אפילו רבי יהודה פסיל דגזרינן משום תקרה שלא יבא וישב תחת קורות ביתו ויאמר מה לי זה מה לי חדשה אבל השתא דזו תקרה היתה ובה לידי מעשה לעשות לשם סוכה וזה מוכיח שידוע שאמרה תורה תעשה ולא מן העשוי פליגי רבי